

TJENESTEKATALOG FOSTERHJEM

Innhold

1 Tjenestekatalogens formål.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
2 Tjenestekatalogens oppbygging	3
3 Kommunenes ansvar og oppgaver på fosterhjemområdet	3
3.1. Alle kommuner.....	3
4 Bufetats ansvar og oppgaver på fosterhjemområdet.....	4
5 Generelle krav til tjenester på fosterhjemområdet.....	4
5.1 Kunnskapsmodellen	4
5.2. Kunnskapsbaserte tjenester	5
5.3 Likeverdige og forsvarlige tjenester.....	6
6 Om fosterhjem	6
6.1 Hva er et fosterhjem?	6
6.2 De ulike typene fosterhjem.....	8
6.3 Kommunale (ordinære fosterhjem) fosterhjem	8
6.4 Statlige fosterhjem.....	8
6.4.1 Beredskapshjem.....	8
6.4.2 Spesialiserte fosterhjem	9
7 Om tjenestetilbudet i Bufetat og Barne- og familieetaten i Oslo kommune (BFE)	10
7.1 Bistand til kommunene/bydelene i Oslo med rekruttering og formidling av fosterhjem	10
7.1.1 Beskrivelse av bistand knyttet til rekruttering og formidling av fosterhjem	10
7.1.2 Beskrivelse av Bufetat/BFE sin bistand til kommunene/bydelene i Oslo knyttet til opplæring og veiledning av fosterhjem	11
7.2. Beskrivelse av Bufetats og BFEs tilbud om familierådstøtte.....	11
7.2.1 Om familieråd	11
7.3 Bistand til barnverntjenestene i kommunene og bydelene i Oslo med plassering av barn utenfor hjemmet.....	12
7.3.1 Beskrivelse av henvisning- og formidlingsforløpet for fosterhjem i Bufetat/BFE.....	12
7.3.2 Beskrivelse av formidlingsforløpet beredskapshjem (Bufetat).....	13
7.3.3 Beskrivelse av formidlingsforløpet spesialiserte fosterhjem (Bufetat)	13
7.3.4 Beskrivelse av Bufetats grunnopplæring, videreopplæring og veiledningstilbud til fosterforeldre.....	14
8 Om læringsnettverkene	14

1 Tjenestekatalogens formål

Tjenestekatalogene skal gi en oversikt over Bufetats samlede tjenester i familievernnet, på institusjon, for enslige mindreårige og i forbindelse med adopsjon. For hjelpetiltak og fosterhjem skal katalogene gi oversikt over samlede tjenester fra Bufetat og *anbefalte* tjenester i kommunene. For kommunene tar tjenestekatalogene ett oppvekstperspektiv, hvor tjenestene innenfor barnevernet kan løses som del av den totale porteføljen og i interkommunale samarbeid. Ytterligere kataloger vil utvikles ved behov.

Hensikten med tjenestekatalogene er å tydeliggjøre forventninger til, og ansvarsforhold mellom, aktørene på områdene. Dette skal bidra til likeverdige tjenester for barn, unge og familier i hele Norge og sikre bedre forutsigbarhet for både brukere og aktører.

Tjenestekatalogene inngår i Budirs arbeid med normering og kvalitetsutvikling av tjenestene.

2 Tjenestekatalogens oppbygging

I tjenestekatalogen gir vi en kortfattet oversikt over hvilke tjenester og tilbud kommunene og Bufetats regioner og Barne- og familieetaten i Oslo kommune leverer for å belyse det samlede tjenestetilbudet og tiltaksansvaret på fosterhjemsområdet.

Tjenestekatalogen gir også en kortfattet beskrivelse av forløpene og arbeidsprosessene knyttet til iverksettingen av tiltak.

3 Kommunenes ansvar og oppgaver på fosterhjemområdet

3.1. Alle kommuner

Kommunen har ansvar for

- å utrede barnets behov og undersøke om barnet trenger et botilbud utenfor hjemme
- plassering av barn utenfor hjemmet - basert på vedtak kommunene selv har truffet eller vedtak truffet av fylkesnemnda
- rekruttering av fosterhjem i barnets slekt og nettverk
- godkjenning av fosterhjem
- at fosterforeldrene mottar opplæring og nødvendig veiledning
- at barnet får dekket sine behov og rettigheter, herunder sikre retten til koordinerte og samordnede tjenester
- at barnets biologiske foreldre får tilbud om støtte og veiledning
- tilsyn med fosterhjemmet

3.2 Oslo kommune, Barne- og familieetaten (BFE)

Oslo kommune har et særskilt og utvidet ansvar på barnevernsområdet, som er regulert i egen forskrift.¹

Oslo kommune har samme ansvar på barnevernområdet som andre kommuner. Dette ansvaret ivaretas av bydelene i kommunen. I tillegg har Oslo kommune, ved Barne- og familieetaten, oppgaver og ansvarsområder som er sammenfallende med de Bufetat har.

¹ <https://lovdata.no/dokument/LF/forskrift/2003-11-24-1373>

4 Bufetats ansvar og oppgaver på fosterhjemområdet

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) har fagansvar for tjenestene og etatsstyringsansvar for Bufetat. Bufdir er utgiver av denne tjenestekatalogen.

Bufetat har ansvar for at det til enhver tid finnes et tilstrekkelig og differensiert tilbud av fosterhjem ved å:

- bistå barnverntjenestene i kommunene med plassering av barn utenfor hjemmet
- rekruttere og formidle fosterhjem
- bistå kommunene på anmodning med rekruttering i slekt og nettverk
- bistå kommunene med formidling av beredskapshjem
- tilby fosterhjem opplæring. Tilbudet skal også gjelde fosterfamilier som er rekruttert i slekt og nettverk til barnet

Bufetat kan også bistå med formidling av spesialiserte fosterhjem.

5 Generelle krav til tjenester på fosterhjemområdet

Barn har rett til nødvendige tiltak etter barnevernloven når vilkårene for tiltaket er oppfylt (bvl §1-5).

Det er en rekke lovkrav som stilles til iverksettelsen av tiltak. Tiltaket skal være til barnets beste. Tiltaket skal være nødvendig og forholdsmessig. Tiltaket skal være forsvarlig (bvl § 1-4).

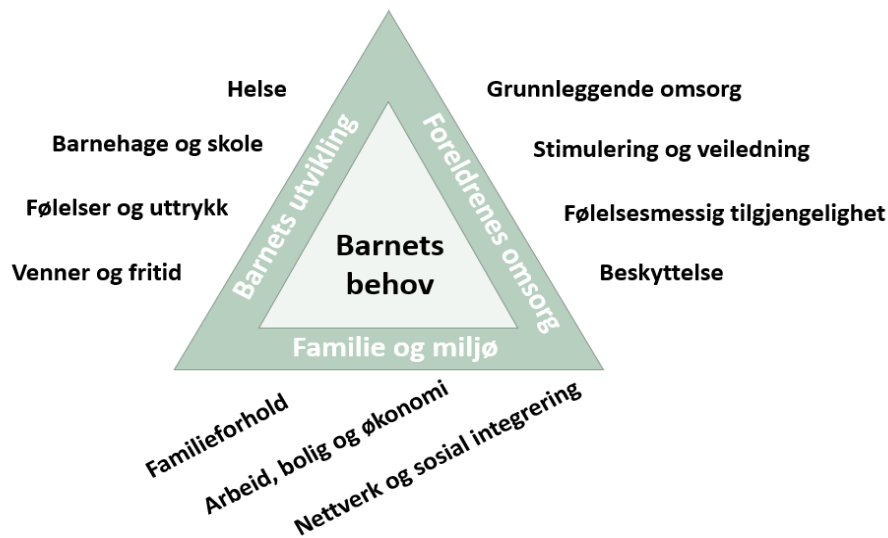
Hvis barnet ikke har fått dekket sine grunnleggende behov for omsorg, beskyttelse og nødvendig støtte på andre måter, må myndighetene sørge for å gi barnet et annet sted å bo.

Det er rettslig, faglig og politisk konsensus for at fosterhjem er det foretrukne botilbudet til barn som ikke kan bo hjemme.

5.1 Kunnskapsmodellen

Hvert barn har ulike forutsetninger og behov på ulike områder. Modellen nedenfor gir god veiledning og danner et godt utgangspunkt i kommunenes arbeid og prosesser med å finne et egnet fosterhjem og de langsiktige planene og prosessene som skal sikre best mulig omsorg og utvikling for barn som plasseres utenfor hjemmet.

Kunnskapsmodell «Barnets behov i sentrum»

Modellen illustrerer hvilke forhold i barnets situasjon og liv kommunen og Bufetat skal ta utgangspunkt i og hensyn til når de vurderer barnets behov. Samme hensyn gjelder når de vurderer hvilke tjenester og tilbudene de skal legge til rette for at barnet får.

Kommunene og Bufetat skal sikre at barn som trenger fosterhjem får

- ivaretatt sine rettigheter
- ta del i beslutninger som angår dem
- beskyttelse og opplevelse av trygghet
- gå på skole eller et annet dagtilbud, fritidstilbud og helsetilbud
- hjelp til positiv kontakt med jevnaldrende
- hjelp til å minske faren for uheldige relasjoner som kan ødelegge for mulighetene de har for å utvikle seg og få et godt liv
- veiledning og grenser
- hjelp til å oppdage, snakke om og håndtere risiko både i eget miljø og gjennom sosiale medier, spill og annen digital aktivitet
- ivaretatt sin rett til et familieliv og mulighet for et nettverk, utdanning og bosted

5.2. Kunnskapsbaserte tjenester

Kommunene og Bufetat skal sikre barn og familier kunnskapsbaserte tjenester.

Kunnskapsmodellen «Barnets behov i sentrum» (se figuren ovenfor) oppsummerer behovene som må dekkes for at barn skal ha best mulig utvikling ut fra tre hovedaspekter: barnets utvikling, omsorg barnet får fra sine foreldre/omsorgspersoner, samt familie og miljø.

Når behovene av ulike årsaker ikke dekkes, innebærer dette en risiko for barnets utvikling.

Modellen gir en god illustrasjon av hvilke forhold som skal være vurdert og tatt hensyn til ved rekruttering av fosterhjem, gjennom opplæringen, oppfølgingen og veiledningen i fosterhjem også etter at barnet har flyttet inn i fosterhjemmet.

Kunnskapen modellen bygger på, bidrar også til at fosterforeldre, gjennom opplæringen og veiledningen de mottar, får den grunnleggende forståelsen av hva fosterhjemsoppdraget innebærer i henhold til regelverket, almen anerkjent fagteori og beste praksis, og styrket sine forutsetninger for å kunne gi god omsorg.

Opplæringen av fosterforeldre, formidlingsprosessen og deretter oppfølgingen av fosterbarn og fosterhjem skal understøtte at fosterforeldre yter god og tilpasset omsorg til barnet.

5.3 Likeverdige og forsvarlige tjenester

Kommunene og Bufetat skal sikre barn og familier likeverdige og forsvarlige tjenester.

At tjenesten skal være likeverdig innebærer at tjenestene som tilbys skal være tilgjengelige (geografisk og kapasitetsmessig), ha høy kvalitet, at tilbudet skal være kjent, oppleves som relevant og være tilpasset og tilrettelagt for ulike grupper, uavhengig av hvor i landet man bor. Og uavhengig av barnet og familiens bakgrunn.

At tjenestene skal være forsvarlige innebærer at de skal være trygge og sikre og være virkningsfulle.

Tjenestetilbudet skal være innrettet slik at disse målene realiseres.

Kommunen og Bufetat skal følge prinsippene og kravene for god saksbehandling og kravene til utredning, iverksettelse og oppfølging av tiltak etter barnevernloven og forvaltningsloven.

6 Om fosterhjem

6.1 Hva er et fosterhjem?

Fosterhjem er «private hjem som tar imot barn til oppfostring på grunnlag av barneverntjenestens beslutning», jfr bvl 4-22.

Fosterforeldrene skal legge til rette for å gi barnet grunnleggende omsorg og beskyttelse, skal være tilgjengelige for barnet og skal stimulere og veilede barnet så lenge det bor i fosterhjemmet.

Det følger av § 4-22. 2 ledd at «til fosterforeldre skal det velges personer som har særlig evne til å gi barn et trygt og godt hjem, og som kan løse oppfostringsoppgavene i samsvar med de forutsetningene som er lagt til grunn om oppholdets varighet m.m.», jf. § 4-15.

Forskning og erfaringer fra bruker- og praksisfeltet gir holdepunkter for at det er behov for et bredt spekter fosterhjem, både forskjellige familier og forskjellige typer fosterhjem.

Kommunene og Bufetat har ansvar for fosterhjemstjenestene og skal bl.a. sikre at fosterforeldre oppfyller de formelle kvalifikasjonskravene.

Sentrale områder i vurderingen av potensielle fosterforeldres evner og kompetanse er deres

- egen relasjon- og livshistorie
- familie- og parforhold
- evne til å gi omsorg til barn med særlige behov
- samarbeidskompetanse- og holdninger til det å bli en offentlig familie
- hjemmeboende barns perspektiver

Det er også godt dokumentert at fosterforeldre, i tillegg til å oppfylle formelle grunnkrav, trenger opplæring og veiledning. Kommunene og Bufetat har ansvar for å sikre at fosterforeldre får opplæring og veiledning som setter dem i stand til å gi fosterbarnet(a) god omsorg. Bufdir har utarbeidet en faglig veileder for opplæring av fosterhjem².

Fosterhjem som kommunene selv rekrutterer, får når kommunene ber om det, tilbud om grunnopplæring (PRIDE) fra Bufetat. Kommunene/fosterhjemmet kan velge om de vil ta imot dette opplæringstilbudet.

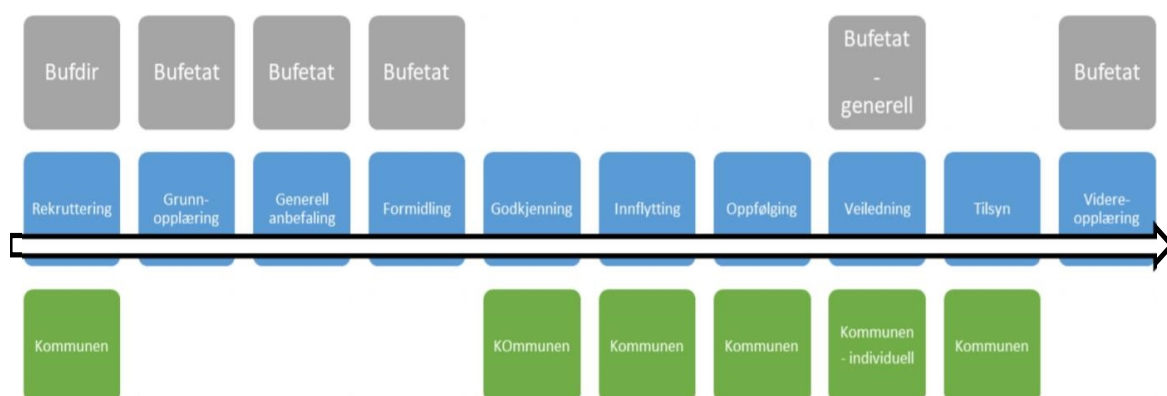
Alle fosterhjem som er rekruttert og formidles av Bufetat, har gjennomført grunnopplæring (PRIDE).

Fosterhjem som anbefales av Bufetat i en konkret sak, fyller de formelle kravene³ og har gjennomgått grunnopplæringen før de blir anbefalt.

De statlige fosterhjemmene, det vil si beredskapshjem og de spesialiserte fosterhjemmene får i tillegg til grunnopplæringen videreopplæring og, når de har omsorgen for et eller flere barn, systematisk veiledning fra Bufetat gjennom forløpet.

Alle fosterhjem som påtar seg oppdrag som fosterhjem for ett eller flere konkrete barn/søsken, må godkjennes av barnevernmyndigheten (kommunen).⁴ I denne vurderingen skal barnets behov, fosterhjemmets egnethet og forutsetninger for å kunne gi det konkrete barnet nødvendig omsorg og støtte inngå.

FIGUR 2 KOMMUNALE FOSTERHJEM: OPPGAVE OG ANSVARFORDELINGEN MELLOM STAT OG KOMMUNE.

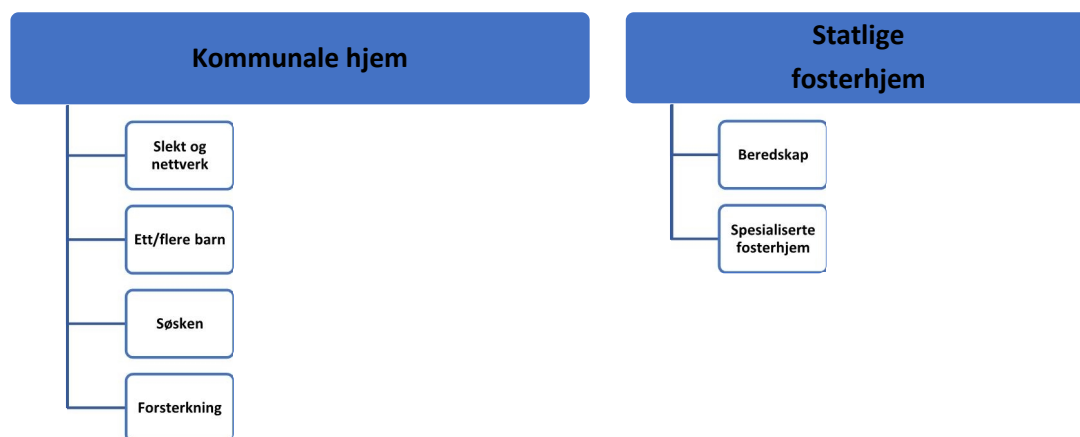

² https://bufdir.no/Barnevern/Fagstotte/Fosterhjem/opplaring_fosterhjem/

³ Barnevernloven § 4-22 Fosterhjemforskriften § 3

⁴ Barnevernloven § 4-22 Fosterhjemforskriften § 5

6.2 De ulike typene fosterhjem

6.3 Kommunale (ordinære fosterhjem) fosterhjem

Barnevernloven gir kommunene anledning til å plassere barn i fosterhjem i flere ulike situasjoner og på ulikt grunnlag. Et fosterhjem kan være et hjem i barnets slekt eller nettverk eller fosterhjem, utenom slekt eller nettverk og med eller uten forsterkningstiltak. Det finnes ulike typer forsterknings-tiltak, som særskilt veiledning, avlastning, økt godtgjøring eller frikjøp. Tiltakene kan være kortvarige eller vare over tid, og kan kombineres.

Fosterforeldrene har avtale om fosterhjemsoppdraget med kommunene som har barnevernssaken. Det er denne kommunen som skal gi fosterhjemmet godtgjøring, og følge opp fosterbarnet og fosterfamilien.

6.4 Statlige fosterhjem

6.4.1 Beredskapshjem

Beredskapshjem er fosterhjem som er engasjert for å ta imot barn og unge på kort varsel som følge av en akutsituasjon. Det stilles særlige kvalifikasjonskrav til fosterforeldre som kan få oppdrag som beredskapshjem.

Beredskapshjemmet skal ha omsorgen for barn og unge i en midlertidig periode inntil en annen og mer varig løsning i fosterhjem eller institusjon er funnet, eller til de flytter tilbake til foresatte.

Beredskapshjem skal ha gjennomført [PRIDE-opplæring og mottar videreopplæring for beredskapshjem](#). I tillegg får familiehjemmet særskilt opplæring knyttet til den konkrete plasseringen.

Beredskapshjem og spesialiserte fosterhjem blir fulgt opp av egne konsulenter gjennom forløpet med individuell veiledning, og veiledning og opplæring i gruppe. De får i tillegg støtte til oppgavene gjennom gruppesamlinger med andre beredskapshjem/spesialiserte fosterhjem.

Det er utarbeidet en faglig veileder for akuttarbeid i institusjon og beredskapshjem.

Bufetat har bistandsplikt overfor kommunene, som innebærer en plikt til å formidle beredskapshjem når kommunen ber om bistand. Bufetat inngår avtale med beredskapshjemmet.

Kommunen godkjenner plasseringen i den konkrete sak. Kommunen har ansvar for oppfølgingen av barnet som bor i beredskapshjemmet og tilsynsansvar.

6.4.2 Spesialiserte fosterhjem

Spesialiserte fosterhjem er private hjem som er vurdert å ha særlige forutsetninger og kompetanse til å gi omsorg til barn i målgruppen.

I tillegg til grunnopplæring for fosterhjem får hjemmene spesialtilpasset opplæring for oppgaven forut for og underveis i plasseringen. Spesialiserte fosterhjem jobber på oppdrag for Bufetat. Hjemmet følges også opp av, og mottar systematisk veiledning og opplæring, fra Bufetat.

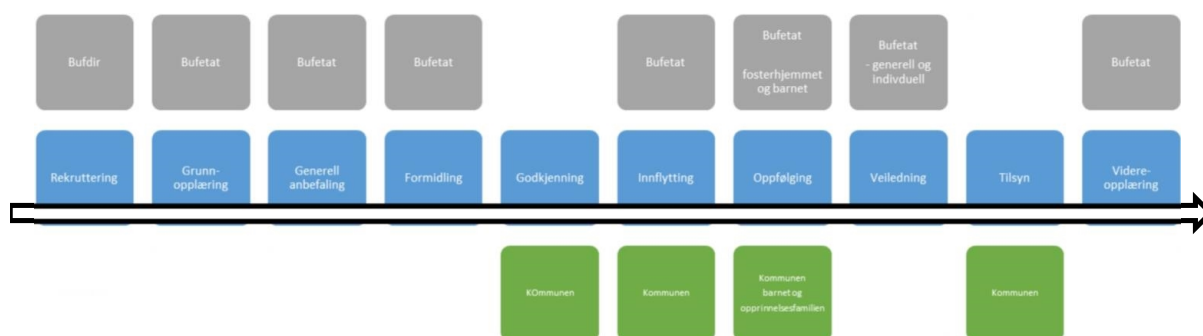
Bufetat inngår oppdragsavtale om lønns- og øvrige betingelser med det spesialiserte fosterhjemmet (eller privat leverandør av familiehjem).

Bufetat har ikke plikt til å formidle spesialiserte fosterhjem, men kan tilby spesialiserte fosterhjem når barnet, på faglig grunnlag, vurderes å være i målgruppen og det finnes et tilgjengelig hjem som kan ivareta det. Opphold i spesialiserte fosterhjem skal gi barn med behov for særlig omsorg og oppfølging god omsorg, endrings- og utviklingsmuligheter.

Bufetat skal ikke tilby spesialiserte fosterhjem til barn med behov som kan ivaretas i ordinære fosterhjem med eller uten forsterkningstiltak.

Kommunen godkjenner plasseringen i den konkrete sak. Kommunen har ansvar for oppfølgingen av barnet som bor i det spesialiserte fosterhjemmet og tilsynsansvar.

FIGUR 3 SPESIALISERTE FOSTERHJEM OG BEREDSKAPSHJEM. OPPGAVE OG ANSVARFORDELING MELLOM STAT OG KOMMUNE.

7 Om tjenestetilbudet i Bufetat og Barne- og familieetaten i Oslo kommune (BFE)

7.1 Bistand til kommunene/bydelene i Oslo med rekruttering og formidling av fosterhjem

Bufetat skal bistå kommunene med rekruttering og formidling av fosterhjem. Tilsvarende skal Barne- og familieetaten i Oslo (BFE) bistå bydelene i Oslo med rekruttering og formidling av fosterhjem. Den videre fremstilling gjelder bistand både gitt fra Bufetat og BFE.

Fosterhjemmene som formidles skal oppfylle kravene til fosterforeldre/fosterhjem som følger av barnevernloven og fosterhjemsforskriften.

7.1.1 Beskrivelse av bistand knyttet til rekruttering og formidling av fosterhjem

Bufdir yter bistand gjennom nasjonale informasjons- og rekrutteringskampanjer og utarbeidelse av faglige veiledere og retningslinjer. Bufdir har ansvar for informasjon om fosterhjem på fosterhjem.no.

Føringene for tilbudet barneverntjenesten og fosterhjemmene skal gi til barn som ikke kan bo i foreldrehjemmet, er nedfelt i lovverket med tilhørende forskrifter, faglige veiledere og retningslinjer. Disse er utformet slik at de gir råd eller føringer til kommunene om hvordan de skal sikre barnet forsvarlig omsorg og oppfølging.

Barnet og de biologiske foreldrene har rett til et familieliv. Det er nedfelt i barnekonvensjonen/EMK og barnevernloven. Fosterhjemsopphold er ment å være midlertidig. Det må derfor legges til rette for at barn, familie- og nettverk kan ha kontakt under oppholdet. Ved vurderingen skal hensynet til barnets beste, tillegges avgjørende vekt. Barnet skal få støtte til å etablere og utvikle sine relasjoner til familie- og nettverk, på en slik måte at dette bidrar til god utvikling for barnet.

Bufetat/BFE har bistandsplikt med å rekruttere og formidle fosterhjem, dersom kommune/bydel ikke har lyktes med rekruttering i slekt og nettverk.

Bistandsplikten ivaretas ved at Bufetat/BFE rekrutterer, lærer opp, vurderer, anbefaler familier og formidler familier som skal møte barnets behov, når kommunene ber om bistand.

Rekruttering ivaretas gjennom nasjonale, regionale og lokale markedsføringskampanjer. Familier som tar kontakt med fosterhjemtjenesten får informasjon, oppfølging og hjelp med å finne ut om de fyller de formelle kravene for å kunne bli fosterhjem. De som fyller de formelle grunnkravene, kan få tilbud om grunnopplæring med PRIDE kurs.

Informasjon om tilbudet i Bufetat finnes på <https://bufdir.no/>
Informasjon om tilbudene i Oslo kommunene finnes på www.fosterhjem.no/oslo Etter endt grunnopplæring vurderer Bufetat om familien kan inngå i Fosterhjemsbanken over fosterforeldre som kan anbefales for fosterhjemsoppdrag i kommunene. BFE har en tilsvarende innretning og Fosterhjemsbank for Oslo.

Bufetat/BFE skal også bistå kommunene/bydelene med rekruttering og vurdering av familier i barnets slekt eller nettverk, når de anmoder om dette.

Når kommunene/bydelen selv rekrutterer fosterhjem, i barnets familie og nettverk eller i egen regi, kan de søke om familieråd og få tildelt en familierådkonsulent som hjelper familien med å gjennomføre et familieråd.

Familierådkonsulenten inngår oppdragsavtale med barneverntjenesten. Bufetat/BFE kan bistå med metodestøtte til kommunen og veileder familierådkonsulenten. I fosterhjemssaker kan fosterhjemtjenesten tilby å holde et informasjonsmøte for familien.

7.1.2 Beskrivelse av Bufetat/BFE sin bistand til kommunene/bydelene i Oslo knyttet til opplæring og veiledning av fosterhjem

Det følger av barnevernloven at fosterforeldre skal det velges personer som har særlig evne til å gi barn et trygt og godt hjem. Fosterhjemmet skal gi barnet omsorg og utviklingsstøtte.

Bufetat/BFE har ansvaret for at fosterhjemmene får nødvendig opplæring. Opplæringsansvaret ivaretas gjennom kurs (PRIDE), nettbasert informasjon, videreopplæringskurs (PRIDE)- og gruppeveiledning. Det er et eget PRIDE grunnopplæringskurs for familier som er rekruttert i slekt eller nettverk til barnet.

BFE tilbyr bydelene i Oslo veiledning for fosterhjem individuelt og i gruppe.

7.2. Beskrivelse av Bufetats og BFEs tilbud om familierådstøtte

7.2.1 Om familieråd

Familieråd er en god og utprøvd metode for å sikre medvirkning og involvering av barnet, biologiske foreldre, familie og nettverk i arbeidet med å finne et egnet fosterhjem, og også på senere stadier av forløpet for eksempel for å finne gode løsninger for samvær, eller dersom det oppstår kriser og vansker i fosterhjemmet, og fare for brudd.

Familieråd legger til rette for medvirkning fra barnet og familien og kan bidra til å identifisere og mobilisere gode ressurser i barnets nettverk. Familieråd kan brukes i alle trinn i en barnevernssak og i fosterhjemsforløpet.

Det følger av barnevernloven § 4-22, 3. ledd at barneverntjenesten i kommunen alltid skal vurdere om noen i barnets egen slekt eller nettverk kan velges som fosterhjem. Familieråd er en arbeidsmåte som kan være godt egnet til rekruttering av fosterhjem. Familieråd kan også være egnet som metode for å finne løsninger og sikre medvirkning gjennom fosterhjemsforløpet.

Det er utarbeidet en digital håndbok hvor det gis praktiske råd og tips til hvordan man kan planlegge, gjennomføre og implementere familieråd i fosterhjemsarbeid.

7.2.2 Opplæring og implementeringsstøtte

På anmodning fra kommunene/bydelene, bistår Bufetat/BFE med opplæring og implementeringsstøtte.

For å få tildelt en familierådskoordinator fra Barne- og familieetaten i Oslo må bydelen sende en henvisning om familieråd. Saksgang beskrives på Oslo kommunes intranettsider.

7.3 Bistand til barnverntjenestene i kommunene og bydelene i Oslo med plassering av barn utenfor hjemmet

Bufetat og BFE bistår på anmodning kommunene/bydelene i Oslo med plassering av barn utenfor hjemmet.

Det kan sendes henvisning til Bufetat/BFE om bistand i saker hvor

- det er fattet vedtak om frivillig plassering utenfor hjemmet
- det er fattet beslutning om å fremme sak for Fylkesnemnda om plassering utenfor hjemmet

7.3.1 Beskrivelse av henvisning- og formidlingsforløpet for fosterhjem i Bufetat/BFE

I det følgende beskrives henvisning- og formidlingsforløpet for ordinære fosterhjem.

I Oslo kommune skjer formidlingen på samme måte for alle typer fosterhjem. For Bufetat er formidlingsforløpet for ordinære og statlige fosterhjem ulikt. Forløpet for formidling av statlige beredskapshjem og spesialiserte fosterhjem, blir beskrevet i kap. 7.3.2 og 7.3.3.

Bufetat/BFE skal sikre en forsvarlig formidling av fosterhjem. Forløpet er innrettet for å sikre at fosterhjemstjenesten har tilstrekkelig kunnskap om barnet til å vurdere og anbefale et egnet fosterhjem, og at barnets rett til medvirkning og foreldrenes rett til involvering blir ivarettatt.

Proessen er bygd opp som et forløp og starter med at kommunen/bydelene fyller ut og sender henvisning med vedlegg til Bufetat/BFE. Den individuelle tilpassingen gjennomføres på grunnlag av informasjon gitt i henvisningskjema.

Forløpet er innrettet også slik at det sikrer at kommunene/bydelene først vurderer om det er «noen i barnets familie eller nære nettverk kan velges som fosterhjem», jf. barnevernloven § 4-22, 3.ledd. Hvis det ikke er mulig å finne fosterhjem i slekt eller nettverk skal kommunen/bydelen redegjøre for begrunnelsen når det anmodes om bistand. Denne vurderingen skal legges til grunn av Bufetat/BFE.

Stegene i formidlingsforløpet:

- Barneverntjenesten fyller ut og sender henvisning med vedlegg til Bufetat/BFE
- Barneverntjenesten mottar bekreftelse fra Bufetat/BFE innen 10 virkedager
- Bufetat/BFE gjennomgår dokumentasjonen og kan be barneverntjenesten om mer dokumentasjon/ informasjon ved behov
- BFE utarbeider i samarbeid med bydel "Barnets behovsprofil"
- Barn over 7 år og foreldre blir invitert til avklaringsmøte med Bufetat/BFE
- Bufetat/BFE kan etter avtale med barneverntjenesten, ha egen samtale med barnet for å sikre informasjon om fosterhjem som tiltak og medvirkning
- Bufetat/BFE gir barneverntjenesten tilbud om fosterhjem
- Bufetat/BFE kan bistå barneverntjenesten i prosessen med godkjenningen av fosterhjemmet med å delta på møter, hjemmebesøk m.m.
- Bufetat/BFE kan, etter anmodning fra barneverntjenesten, bistå med planlegging og gjennomføring av flytting i et omfang tilpasset den enkelte saken

7.3.2 Beskrivelse av formidlingsforløpet beredskapshjem (Bufetat)

Inntaksrådgiver i Bufetat vil avklare akutthenvendelsen i dialog med barneverntjenesten /påtalemyndighet med særlig vekt på:

- vedtak om plassering
- bakgrunn for akuttvedtaket
- barnets alder
- målgruppebehov
- forhold hos barnet og foreldrene som kan ha betydning for valget av plasseringssted
- andre forhold som har betydning for å imøtekomme barnets umiddelbare omsorgsbehov.

Inntaksrådgiver skal kun samle de nødvendige opplysninger som er aktuelle for arbeidet med å plassere barnet. Barnets alder og målgruppe er utgangspunkt for søket etter akuttplass.

Bufetat har løpende dialog med barneverntjenesten og det er barneverntjenesten som beslutter type tiltak også ved akuttplasseringer.

Barnets behov skal ligge til grunn for vurdering av tiltak, herunder om søsken kan/skal plasseres sammen eller hver for seg.

Etter plasseringen er foretatt vil Bufetat følge opp, i tråd med føringene i den faglige veilederen for akuttarbeid

7.3.3 Beskrivelse av formidlingsforløpet spesialiserte fosterhjem (Bufetat)

Når barnevernstjenesten i sin henvisning anmoder om plassering i en omsorgsinstitusjon eller i et spesialisert fosterhjem, behandles dette av Enhet for inntak i Bufetat.

Når barneverntjenesten søker om plassering i omsorgsinstitusjon for et barn, kan Bufetat vurdere det som aktuelt å spørre barnevernstjenesten om de også vil at spesialisert fosterhjem skal vurderes som et plasseringsalternativ for barnet.

Dersom barneverntjenesten i sin henvisning anmoder om plassering i et spesialisert fosterhjem, må henvisningen og kartleggingen av barnet vise

- at barnet har behov for spesialisert oppfølging og endringsarbeid som kan ivaretas i en familiekontekst
- at barnet kan nyttiggjøre seg opphold og endringsarbeid i en familiekontekst og at et familiebasert tiltak er bedre egnet for barnet enn en institusjon.
- at behovet ikke kan dekkes gjennom faglig, praktisk og økonomisk forsterkning av ordinært fosterhjem.

Barnevernstjenesten må da også oppgi om det er ønskelig at barnet alternativt får plass i omsorgsinstitusjon, hvis barnet ikke oppfyller kriteriene for spesialisert fosterhjem eller det ikke finnes tilgjengelige hjem.

Dersom barnevernstjenesten i henvisningen anmoder om spesialisert fosterhjem, behandles dette av Enhet for inntak i Bufetat. Bufetat kan gi tilbud om spesialisert fosterhjem når barnet oppfyller kriteriene for spesialisert fosterhjem og det finnes et tilgjengelig

spesialisert fosterhjem som kommunen vil godkjenne til det konkrete barnet. Barnevernstjenesten avgjør om de ønsker å ta imot Bufetats tilbud om et spesialisert fosterhjem, og må ha godkjent fosterhjemmet for det aktuelle barnet før barnet kan flytte inn i fosterhjemmet.

7.3.4 Beskrivelse av Bufetats grunnopplæring, videreopplæring og veiledningstilbud til fosterforeldre

Bufetat har ansvaret for at alle fosterhjem får nødvendig grunnopplæring gjennom PRIDE.

Det er et eget PRIDE grunnopplæringskurs for familier som er rekruttert i slekt eller nettverk til barnet. Dette tilbys til alle fosterfamilier i slekt og nettverk som Bufetat kjenner til. Bufetat gir også videreopplæringstilbud til de som allerede er fosterforeldre. Videreopplæringen består av åtte forskjellige kurs, med utdyping i ulike temaer.

8 Om læringsnettverkene

I regi av fylkesmannsembetene er det opprettet læringsnettverk for kommunene på barnevernområdet. Formålet er å stimulere til kompetanse- tjeneste- og tiltaksutvikling i kommunene for å styrke oppfølgingen av utsatte barn og familier. Bufetat bidrar i læringsnettverkene med informasjon om og opplæring i familierådsarbeid.

Læringsnettverkene er viktig arena for å etablere samarbeid mellom kommuner om konkrete tiltak eller prosjekter. Dette anses som spesielt aktuelt i forbindelse med å etablere gode strukturer for oppfølging og veiledning av fosterhjem.